

מבלים ולומדים בעינות צוקים

שמורת טבע עינות צוקים נחשבת לאחת השמורות היפות בארץ. בואו להכיר את האזור היפהפה הזה ולגלות אילו בעלי חיים וצומח ייחודיים חיים בו. טיול קסום בין מדבר לים

כתבה: יעל זילברשטיין, מנהלת מרכז חינוך והסברה הר ובקעה, רשות הטבע והגנים, והילה פוקס, שמורת טבע עינות צוקים

שמורת טבע עינות צוקים. צילום: דורון ניסים

ודגים והשמורה עשירה בציפורים, בעופות מים ובצמחים שונים. בביקורינו נסייר בחלקה הפתוח של השמורה עם חוברת זו וננסה להבין יחד את הייחודיות והקסם של המקום. בנוסף, בשמורה עצמה מתקיימות פעילויות לכל המשפחה וכן סיורים מודרכים (ראו מסגרת).

שמורת הטבע עינות צוקים שוכנת לחופו הצפון-מערבי של ים המלח, בחלקו הצפוני של מדבר יהודה. בשמורה נובעים מעיינות רבים של מים מתוקים שבשילוב המדבר יוצרים מארג חיים ייחודי ומעניין. במקום קיימים מינים מיוחדים של חרקים

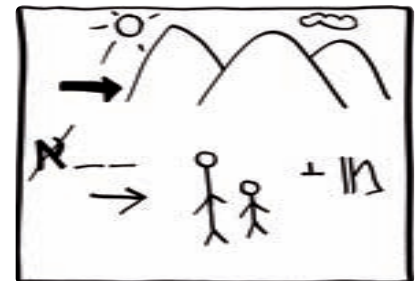
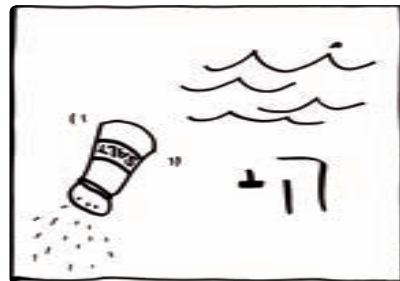
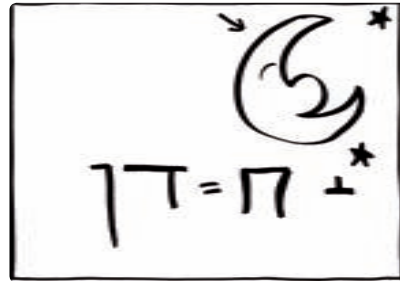

לטיול יצאנו

איך מגיעים? השמורה נמצאת על כביש 90 בצפון ים המלח, 3 ק"מ דרומית לקיבוץ קלי"ה. מרחק 35 דקות מירושלים. המסלול: מתאים למשפחות ולילדים בכל גיל. במקום פינות פיקניק מוצלות ונעימות ובריכות לשכשוך במי המעיינות. שעות הפתיחה: חורף 16:00-8:00, קיץ 17:00-8:00 בימי שישי ובערבי חג האתר נסגר שעה אחת מוקדם יותר. עלות כניסה: 25 שקלים למבוגר, 13 שקלים לילד, חינם למנויי רשות הטבע והגנים. סיורים מודרכים: נערכים "בשמורה החבויה" - ללא תשלום נוסף לדמי הכניסה. בכל שישי, שבת וחג (מלבד יולי-אוגוסט). בימי שישי בשעות: 10:00-12:00, בשבת בשעות: 10:00, 12:00 ו-14:00. לפרטים נוספים: שמורת טבע עינות צוקים, 02-9942355, www.parks.org.il

תחנה מספר 1: היכרות עם האזור

להלן חידות בציורים. בכל ציור מסתתר שם של מקום או אזור בסביבת השמורה. נסו לגלותם (בידקו את עצמכם: השמות במהופך למטה)

(טזטט טו, טאזט ולט, ל'לטו, ט'טוטו, טזטט)

איורים: תהילה מלר

תחנה מספר 3: אגם סוף

אזור זה בשמורה עשיר ומגוון מאוד בצמחייה ובבעלי חיים, חלקם מסתתרים בין הסוף והקנה וחלקם מטיילים על האשל או על הקרקע. אל האגם מגיעים גם עופות מים רבים, לשתות ולאכול. נסו להתאים בין שם הציפור לתמונתה:

1. אני ציפור מרהיבה עם נוצות בצבעים טורקיז וכתום, אוהבת לאכול סרטנים ודגים. אני שולה את הדגים מן המים וזוללת אותם בתאבון. ועל כן, שמי - שלדג.

2. אני עוף קצת רעשן ואי אפשר להתעלם ממני. אני אוהב לאכול רכיכות, חרקים וגם סרטנים. הקולות שאני משמיע: "סיק, סיק" נתנו לי את שמי - סיקסק.

כדי לא להפריע לעופות המים, רשות הטבע והגנים בנתה נקודת תצפית מיוחדת שבה נוכל לשבת, להסתכל במשקפת ולחכות בסבלנות כדי לראות אותם ללא הפרעה.

מי אני? צילום: ארכיון רשות הטבע והגנים

מי אני? צילום: רון הרן

תחנה מספר 2: בריכת סמר

בריכה זו מלאה במים המגיעים ממעינות השמורה. מעיין הוא מקום שבו יוצאים מים מן האדמה אל פני השטח. איך זה קורה? השלימו את המילים מתוך

שמח בשמורה

פעילויות רבות נוספות מחכות לכם בשמורת הטבע עינות צוקים: הכנת מגדיר של ציפורי השמורה, היכרות משעשעת עם מבנה מדבר יהודה, פעילות "אקו-פשחה", העוסקת בנושאים סביבתיים כמו אקולוגיה ומיחזור, וכמובן פעילויות העוסקות בים המלח, במים ובמעינות ועוד.

אפשר להזמין הפעלות וסדורים מודרכים לקבוצות ולמשפחות, לבתי ספר ואפילו לימי הולדת! להזמנות: מרכז חינוך והסברה הר ובקעה - 02-6541255, mh.deadsea@npa.org.il

הסוגריים שלמטה וגלו את התשובה: גשמים היורדים בהרים, מורידים הרבה מים אשר _____ בקרקע לאט לאט. הקרקע מורכבת מסלעים מסוגים שונים. שכבת הסלעים שדרכה מחלחלים ה _____ נקראת אקוויפר (בעברית אָקוּוּה). יש סלעים שלאחר שהמים מגיעים אליהם הם _____, כלומר המים אינם יכולים לחדור ולחלחל דרכם עוד, ולכן הם מחפשים דרך אחרת החוצה. ממקום זה המים _____ ופורצים אל פני השטח. זהו מעיין הנקרא "מעין שכבה" על שם שכבות הסלע שהמים עוברים - המים מחלחלים עד אשר הם מגיעים ל _____ אטימה וממנה זורמים מעלה לפני הקרקע. בשמורה יש מעיינות מסוגים שונים. מעיינות נוספים נקראים " _____ העתק". מעיין העתק הוא מעיין שבו, בגלל שבר בקרקע, המים פורצים לפני השטח.

(המילים: מעיינות, מים, נאטמים, עולים, מחלחלים, שכבה)